

گزارش یک محیاحسنی

نوروز، جشن باستانی ایرانیان، همواره با آداب و رسوم خاصی همراه است. یکی از جذاب‌ترین و شناخته‌شده‌ترین این سنت‌ها، تهیه سفره هفت‌سین است که نمادهایی مانند سیب، سمنو، سبزه و سنجد را دربرمی‌گیرد. در این میان «ماهی قرمز» به مرور زمان و با تغییرات فرهنگی و اجتماعی وارد سفره هفت‌سین شده‌است. موجود زیبا و قرمز رنگ کوچکی که بی‌وقفه در تنگ شسما می‌کند و به عنوان نمادی از زندگی و شادایی محسوب می‌شود، اما در کنار این زیبایی و احساس خوشایندی که به‌خانه‌های می‌آورد، خرید این موجودات کوچک همواره همراه با نگرانی‌های محیط‌زیستی و اخلاقی بوده‌است. مشکلات نگهداری این ماهی‌ها، کوه تاه بودن عمرشسان و تأثیرات راهسازی آنها در طبیعت، سال‌هاست که موضوع بحث‌های گسترده کارشناسان و فعالان محیط‌زیست قرار گرفته‌است.

■ ■ ■

کارشناسان و صاحب‌نظران معتقدند که مردم پیش از خرید ماهی قرمز باید به خطرات و آسیب‌های شدیدی که این گونه‌غیربومی به کودکان، محیط‌زیست و سایر آب‌زیان وارد می‌کنند، توجه داشته باشند، چراکه ماهی‌های قرمز، تهدیدی جدی برای اکوسیستم‌های و پهنه‌های آبی هستند، این گونه غیربومی و مهاجم از تخم ماهیان دیگر نفوذ می‌کند و رشد سریع آن روی کیفیت آب نیز تأثیر می‌گذارد. از طرفی می‌تواند سلامت کودکان را نیز به خطر بیندازد.

■ **جای خالی آگاهی بخشی به مردم**

در روزهای پایانی اسفند، خیابان‌های پر از سلولغی شهرها و بازارهای محلی، دیدنی‌تر از همیشه شده‌است. فروشندگان در کنار تنگ‌های شیشه‌ای پر از ماهی قرمز ایستاده‌اند و تلاش می‌کنند توجه مشتریان را جلب کنند. در این میان، کودکان با اشتیاق خاصی به دنبال بهترین ماهی هستند. آنها با چشمانی پر از هیجان و کنجکاوی، نزدیک ماهی‌ها می‌شوند. گویی در دنیای جادویی کوچکی غرق شده‌اند که این موجودات آبی برایشان ساخته‌اند. دخترچه‌ای کوچک، با لباسی رنگارنگ که نشان از شوق نوروز دارد، به تنگ‌های ماهی اشاره می‌کند یا ذوق می‌گوید: «اون یکی رو دوست دارم اون که تو گوشه آب بازی می‌کنه. مامان خیلی سرحال و شاده، می‌تونیم اونو بگیریم؟» مادر دلش نمی‌آید ذوق کودکان را کور کند، دست او را می‌گیرد و می‌گوید: «باشه، مهسون که انتخاب کردی رو می‌گیریم.» دختر ک با دقت بیشتری به ماهی‌ها نگاه می‌کند، گویی انتخاب این ماهی کوچک، مهم‌ترین تصمیم زندگی اوست. فروشنده تنگ را به آرامی برمی‌دارد و به کودک نشان می‌دهد: «این ماهی رو دوست داری؟ همین که خیلی سرزنده و شاد.» کودک دیگری که با بسزارد کوچکش به همراه پدر و مادرش آمده، با هیجان به تنگ‌ها نزدیک می‌شود و با صدایی پر از شوق می‌گوید: «من یکی می‌خوام که

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰ ۸۵۲۳۲

تهدید محیط‌زیست با سنت ماهی قرمز!

سال نو، فرصتی برای احترام به طبیعت و موجودات زنده است

مجتبی محمدی ابریا

خیلی تند شننا کنه! این داره با سرعت می‌چرخه. این یعنی خوشحاله»

پدر خانواده که از دیدن اشتیاق فرزندانش خستگی را از چهره‌اش دور کرده، به فروشنده نزدیک می‌شود و می‌گوید: «یکی از این ماهی‌های سالم و شاداب بده. بچه‌ها خیلی ذوق دارن که سفره هفت‌سین با حضور این ماهی‌ها کامل باشه.»

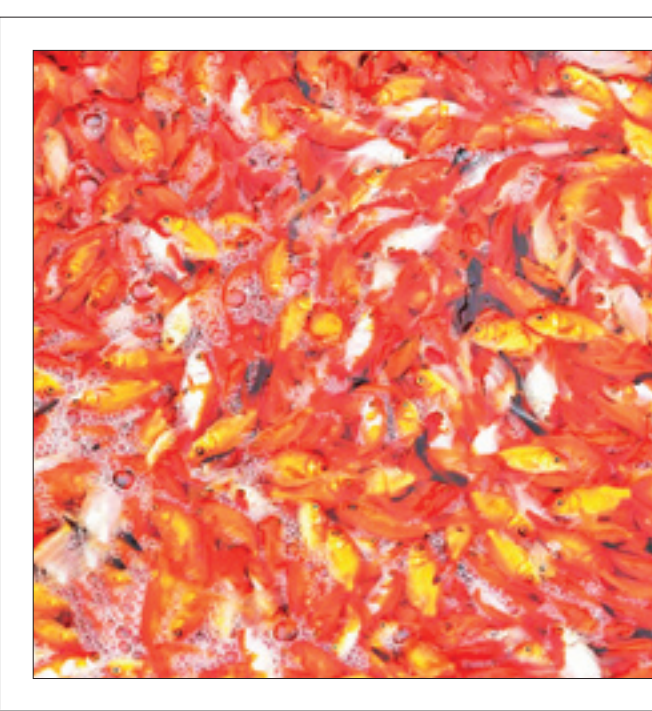
این ذوق‌ها اما چند روزه تمام می‌شود، چراکه این ماهی‌های قرمز در تنگ‌های کوچک خانه‌ها، زیاد دوام نمی‌آورند. اگر هم دوام بیاورند ممکن است در رودخانه‌ها و دریاچه‌ها رها شوند و فاجعه محیط‌زیستی

به بار بیاورند. این یعنی سر نوشتش این ماهی‌ها در دو مسیر قرار می‌گیرد، با مرگ یا تخریب محیط‌زیست! آقامحمد که یکی از فروشندگان قدیمی است و سال‌ها در این کسب‌وکار فعالیت دارد، در رابطه با نگهداری از ماهی‌های قرمز می‌گوید: «این روزها بازار ماهی قرمز یکی از سلولغ‌ترین و پر فروش ترین زمان‌هاست. از اوایل اسفند همه چیز شروع میشه، مردم با شور و شوق میان، مخصوصاً برای بچه‌ها که عاشق این موجودات کوچولو هستن. بعضی‌ها از من می‌پرسن: «کدوم ماهی سالم‌تره؟» کدوم قشنگ‌تره؟» انکار انتخاب ماهی براشون مثل انتخاب یکی از اعضای خانواده‌ستا! اما کاش تا همیشه این شوق و ذوق ادامه داشته باشه و بای‌ملاحظات جون ماهی‌ها رو نگیریم.»

علی آقا که سال‌هاست ماهی می‌فروشد هم در این رابطه می‌گوید: «متأسفانه خیلی‌هامنی‌دونن که ماهی

جامعه

سال نو، فرصتی برای احترام به طبیعت و موجودات زنده است

قرم هم موجود زنده‌ است و نیاز به مراقبت داره. بعضی وقت‌ها مشتری میاد میگه: «چرا ماهی من بعد از چند روز مرده؟» وقتی از شون می‌پرسم که آیا آب رو عوض کردید یا غذا دادید، معلوم میشه که اصلاً نمی‌دونن باید چای کار کنن.»

او ادامه می‌دهد: «ما همیشه به مشتری‌ها می‌گیم که آب کلرزایی شده استفاده کنن، دمای آب رو متعادل نگه دارن و بیش از حد غذا ندن. ولی خب بعضی‌ها

فقط به ظاهر ماهی فکر می‌کنن و کمتر به نگهداری اهمیت میدن.»

■ **هشدارهایی که شنیده نشد**

در بازار سلولغ و پرهایوی روزهای پایانی سال، جای آگاهی بخشی به مردم خالی است. اینکه به آنها گفته شود شرایط نگهداری ماهی قرمز چیست و در صورت راهسازی آنها در محیط‌زیست چه مشکلاتی ایجاد می‌شود، شاید اگر نکات مهم در این زمینه به آنها یادآوری شود، تصمیمات جدیدتر و بهتری گرفته شود. کارشناسان محیط‌زیست طی سال‌های اخیر بارها هشدار داده‌اند که خرید و نگهداری ماهی قرمز و دیگر موجودات آبی‌زی می‌تواند مشکلات جدی ایجاد کند. زهرا طبیبی، کارشناس محیط‌زیست، در گفت‌وگویی اشاره کرده که خرید و نگهداری ماهی قرمز و لاگ پشت‌های آبی می‌تواند پیامدهای ناگواری برای سلامت انسان و محیط‌زیست داشته‌باشند. او توضیح می‌دهد: «این موجودات آبی‌زی که به‌عنوان نمادی از شادابی در سفره هفت‌سین جای گرفته‌استند، در صورت راهسازی در

جامعه

سال نو، انتخاب‌های نو

از آنجایی که توان رشد این ماهی در طبیعت زیاد است، با ورود به طبیعت به گونه‌های مهاجم تبدیل و عرصه را برای گونه‌های بومی تنگ می‌کند.

برخی از افراد ماهی قرمز را در نزدیک‌ترین رودخانه یا برکه رها می‌کنند تا آن را آزاد کرده باشند، اما نمی‌دانند که با این کار چه ضرری به چرخه محیط‌زیست وارد می‌کنند، زیرا انواع ماهی‌های قرمز تهاجمی هستند و با خوردن تخم و نوزاد ماهی‌های دیگر، باعث کاهش جمعیت ماهی‌های دیگر می‌شوند و به محیط‌زیست آسیب می‌رسانند.

آنگونه که سر تنگ جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست کشور گفته است: «راهسازی

ماهی قرمز اگر در محل مناسبی انجام نشود، فاجعه‌آفرین خواهد بود، هر حیوان محل زندگی مشخصی دارد و اگر قرار باشد آن را به زیستگاه جانوران بومی منطقه دیگری رها کنیم، می‌تواند منجر به مشکلاتی به‌ویژه ورود گونه مهاجم شود، بهتر این است که ماهی قرمز خریداری نشود، اما اگر هم خریداری شد آن را در محل‌ها و استخرهایی که محیط‌زیست‌های استان در همکاری با شهرداری و دهیاری‌ها مشخص کرده‌اند، رها کنند.»

■ **سال نو، انتخاب‌های نو**

اما داستان کسانی که تصمیم گرفته‌اند از خرید این موجودات خودداری کنند، بسیار دلگرم‌کننده است. فاطمه احمدی، مادری که با دو فرزند خود به بازار

منابع آبی می‌تواند به یک گونه مهاجم تبدیل شود و تعادل اکولوژیکی را برهم بزند. محمدرضا ضایعی، فعال محیط‌زیست نیز هشدار داده که راهسازی ماهی قرمز در طبیعت می‌تواند آسیب‌های جدی به چرخه محیط‌زیست وارد کند. او می‌گوید: «این ماهی‌ها با تغذیه از تخم و نوزاد ماهیان بومی، جمعیت گونه‌های بومی را کاهش می‌دهند و به اکوسیستم‌های طبیعی آسیب می‌رسانند.»

علی، یک دانشجوی نوجوان نیز از تصمیم جدید خود در این رابطه می‌گوید: «مسال تصمیم گرفتم ماهی قرمز نخرم و دوستانم را هم تشویق کردم همین کار را بکنند. به‌نظرم نوروز باید جشن زندگی و طبیعت باشد، نه آسیب زدن به آن.»

آنچه به‌عنوان یک سنت زیبا شروع شده، حالا به نقطه‌ای رسیده که نیازمند بازنگری است. در دنیای امروز، با چالش‌های محیط‌زیستی متعددی که با آن مواجهیم، هر انتخاب کوچکی می‌تواند تأثیر بزرگی داشته باشد. سخت خرید ماهی قرمز به‌راحتی می‌تواند با روش‌های جایگزین اجرا شود، مانند استفاده از گیاهان زینتی، ماهی‌های مصنوعی یا حتی آثار هنری دست‌ساز. این تغییرات نه‌تنها به حفظ محیط‌زیست کمک می‌کند، بلکه می‌تواند آگاهی برای ارتقای آگاهی جامعه نسبت به اهمیت مسئولیت‌پذیری در قبال طبیعت باشد. همانطور که نوروز زمانی برای جشن گرفتن زندگی و شروعی تازه است، پس می‌توان در سال جدید با انتخاب‌های جدید و آگاهانه‌تر، این جشن باستانی را به فرصتی برای احترام به طبیعت و موجودات زنده تبدیل کرد. شاید کوچک‌ترین تغییر در عادت‌های مسا، الهام‌بخش تحول‌های بزرگی برای محیط‌زیست باشد.

■ **راهسازی ماهی قرمز در طبیعت ممنوع!**

مسئله مهم درباره ماهی قرمز، غیربومی بودن آن است.

آقای گزارشگر، از تروریست‌های منافق چه خبر؟!

اعضای انجمن دفاع از قربانیان تروریست در ژنو از گزارشگر حقوق بشر سازمان ملل خواستند درباره آسیب‌های تروریسم بر مردم ایران گزارش تهیه کند

■ **کشورهایی که منافقین را تروریست می‌دانند**

در حال حاضر، به غیر از ایران و عراق، هیچ کشوری به طور رسمی و علنی سازمان مجاهدین خلق را به‌عنوان یک گروهک تروریستی طبقه‌بندی نمی‌کند، یا دست‌کم اطلاعات موثق و به‌روز در این زمینه نشان‌دهنده چنین موضعی نیست. به غیر از ایران که از دهه ۶۰ سازمان منافقین را یک گروه تروریستی می‌داند عراق نیز به دلیل اقدامات این گروه در زمان صدام و به‌خصوص جنایات آنها علیه کردها، عراق این گروه را به‌عنوان یک سازمان تروریستی و بی‌ثبات‌کننده تلقی کرده و می‌کند.

هر چند اکنون فقط ایران و عراق منافقین را سازمان تروریستی می‌شناسند، ولی نکته جالب این است که این سازمان تا سال ۲۰۱۲ نیز در فهرست گروه‌های نگران‌کننده‌تر این است که گروه‌های تروریستی از قبیل سازمان مجاهدین خلق (منافقین)، گروه تروریستی تندرو و الاوحاز به‌سای حمایت دولت‌های همچون فرانسه، سوئد، آلمان، ایتالی، هلند، بلژیک، ایتالیا، کانادا، نوانسه‌لند، دانمارک فعالیت‌های خود ادامه دهند و تحت پوشش نهادهای ظاهراً قانونی، به خسارات انسانی دامن بزنند و این دولت‌هایی نیز جریانات تروریستی را نه‌به‌عنوان تهدید، بلکه فرصتی برای سود بیشتری می‌بینند.» این هیئت‌محققین در ادامه ملاقات‌های خود در حاشیه این اجلاس، با گزارشگر ویژه قربانیان تروریسم دیناری داشت.

تعداد شهدای ترور در ایران حدوداً ۳۳ هزار نفر تخمین زده می‌شود که اکثر آنها توسط سازمان مجاهدین خلق یا همان سازمان مجاهدین به‌شهادت رسیده‌اند. طبق آمارهایی که اخیراً منتشر شده ۶۵۰ زن و دختر، ۱۳۶ کودک در سن زیر مدرسه، ۴۵۰ فرد سالخورده و بیش از ۱۰۰ مقام سیاسی، ۸۰۰ کارشور و ۶۵۰ کارگر، بخشی از شهدای ترور را تشکیل می‌دهند.

این روزها در حالی سرسرگردان و اعضای گروهک تروریستی منافقین در امنیت کامل بر این‌روپا و امریکا در رفت و آمد هستند که طبیعتاً اگر یک درصد از جنایتی را که ایران و همچنین عراق مرتکب شده‌اند، در یکی از کشورهای غربی یا متحان آنها مرتکب شده‌بودند، نمی‌توانستند بدون تصور پهنهادهای بمب‌های غربی‌ها بر بالای سر خود شب را به روز برسانند.

جامعه

سال نو، انتخاب‌های نو

از آنجایی که توان رشد این ماهی در طبیعت زیاد است، با ورود به طبیعت به گونه‌های مهاجم تبدیل و عرصه را برای گونه‌های بومی تنگ می‌کند.

برخی از افراد ماهی قرمز را در نزدیک‌ترین رودخانه یا برکه رها می‌کنند تا آن را آزاد کرده باشند، اما نمی‌دانند که با این کار چه ضرری به چرخه محیط‌زیست وارد می‌کنند، زیرا انواع ماهی‌های قرمز تهاجمی هستند و با خوردن تخم و نوزاد ماهی‌های دیگر، باعث کاهش جمعیت ماهی‌های دیگر می‌شوند و به محیط‌زیست آسیب می‌رسانند.

آنگونه که سر تنگ جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست کشور گفته است: «راهسازی

ماهی قرمز اگر در محل مناسبی انجام نشود، فاجعه‌آفرین خواهد بود، هر حیوان محل زندگی مشخصی دارد و اگر قرار باشد آن را به زیستگاه جانوران بومی منطقه دیگری رها کنیم، می‌تواند منجر به مشکلاتی به‌ویژه ورود گونه مهاجم شود، بهتر این است که ماهی قرمز خریداری نشود، اما اگر هم خریداری شد آن را در محل‌ها و استخرهایی که محیط‌زیست‌های استان در همکاری با شهرداری و دهیاری‌ها مشخص کرده‌اند، رها کنند.»

■ **سال نو، انتخاب‌های نو**

اما داستان کسانی که تصمیم گرفته‌اند از خرید این موجودات خودداری کنند، بسیار دلگرم‌کننده است. فاطمه احمدی، مادری که با دو فرزند خود به بازار

منابع آبی می‌تواند به یک گونه مهاجم تبدیل شود و تعادل اکولوژیکی را برهم بزند. محمدرضا ضایعی، فعال محیط‌زیست نیز هشدار داده که راهسازی ماهی قرمز در طبیعت می‌تواند آسیب‌های جدی به چرخه محیط‌زیست وارد کند. او می‌گوید: «این ماهی‌ها با تغذیه از تخم و نوزاد ماهیان بومی، جمعیت گونه‌های بومی را کاهش می‌دهند و به اکوسیستم‌های طبیعی آسیب می‌رسانند.»

علی، یک دانشجوی نوجوان نیز از تصمیم جدید خود در این رابطه می‌گوید: «مسال تصمیم گرفتم ماهی قرمز نخرم و دوستانم را هم تشویق کردم همین کار را بکنند. به‌نظرم نوروز باید جشن زندگی و طبیعت باشد، نه آسیب زدن به آن.»

آنچه به‌عنوان یک سنت زیبا شروع شده، حالا به نقطه‌ای رسیده که نیازمند بازنگری است. در دنیای امروز، با چالش‌های محیط‌زیستی متعددی که با آن مواجهیم، هر انتخاب کوچکی می‌تواند تأثیر بزرگی داشته باشد. سخت خرید ماهی قرمز به‌راحتی می‌تواند با روش‌های جایگزین اجرا شود، مانند استفاده از گیاهان زینتی، ماهی‌های مصنوعی یا حتی آثار هنری دست‌ساز. این تغییرات نه‌تنها به حفظ محیط‌زیست کمک می‌کند، بلکه می‌تواند آگاهی برای ارتقای آگاهی جامعه نسبت به اهمیت مسئولیت‌پذیری در قبال طبیعت باشد. همانطور که نوروز زمانی برای جشن گرفتن زندگی و شروعی تازه است، پس می‌توان در سال جدید با انتخاب‌های جدید و آگاهانه‌تر، این جشن باستانی را به فرصتی برای احترام به طبیعت و موجودات زنده تبدیل کرد. شاید کوچک‌ترین تغییر در عادت‌های مسا، الهام‌بخش تحول‌های بزرگی برای محیط‌زیست باشد.

مردسه، جایی که باید مأمن آرامش و امید باشد، گاهی به صحنه‌ای از تلخی و بی‌عدالتی تبدیل می‌شود، جایی که کودکان، با چشمانی پر از رزوا، واردش می‌شوند تا آینده‌ای روشن بسازند، اما گاهی با قلبی شکسته و روحی آزرده

از آن بیرون می‌آیند. آن هم به یک علت؛ بی‌پولی!

ماجراجی اخیر، که در آن مدیر مدرسه به جای حمایت از دانش‌آموز و خانواده‌اش با کلامی تلخ و تحقیرآمیز، پدر دانش‌آموز را به دلیل ناتوانی مالی سرزنش کرد، زخمی عمیق بر پیگره اعتماد عمومی به نظام آموزشی وارد کرده‌است. این مدیر، به جای آنکه دست یاری به سوی خانواده‌ای در گیر با مشکلات اقتصادی دراز کند، با کلامی گزنده گفت: «تو که پول نداری، نیاید پنج فرزند می‌آوری!» آیا مدرسه، جایی برای آموزش انسانیت نیست؟ آیا وظیفه مدیران و معلمان، تنها در نمره دادن و ثبت انضباط خلاصه می‌شود؟

یا باید الگویی از اخلاق، همدلی و حمایت باشند؟

این رفتار نه‌تنها کرامت انسانی را زیر پا گذاشت، بلکه نشان داد که چگونه برخی از مسئولان، از قدرت خود به‌عنوان ابزاری برای تحقیر و تهدید استفاده می‌کنند. تهدید به اخراج دانش‌آموز، تنها به دلیل ناتوانی مالی خانواده‌اش، نه‌تنها خلاف اصول آموزشی است، بلکه خلاف اصول انسانی است! «فقر»، جرمی نیست که کودکان یا والدینشان باید به خاطر آن مجازات شوند، اما در این ماجرا فقر بهانه‌ای شد برای تحقیر، برای تهدید و برای شکستن روحیه یک خانواده. این رفتار، نه‌تنها به دانش‌آموز آسیب می‌زند، بلکه پیام خطرناکی به جامعه می‌فرستد: «اگر فقیر هستید، جایی در این سیستم ندارید!»

چنین برخوردهایی، نه‌تنها اعتماد خانواده‌ها به مدارس دولتی را کاهش می‌دهد، بلکه شکاف طبقاتی را عمیق‌تر می‌کند. خانواده‌هایی که توان مالی ندارند، به جای حمایت، با دیواری از بی‌عدالتی و تحقیر روبه‌رو می‌شوند. در بخشی از مدرسه، مدیر مدرسه به پدر دانش‌آموز می‌گوید نمرات فرزندش کم است و این یک دلیل برای اخراج اوست، اما سؤال اینجاست که اگر پدر این دانش‌آموز، ثروتمند بود و به‌حساب مدرسه مبالغ هنگفتی واریز می‌کرد یا هم فرزندش را به دلیل پایین بودن نمراتش اخراج می‌کردند؟ یاد رکمال احترام و آرامش و با تکرار و تعمیرن دروس کمکش می‌کردند تا نمرات بالا مطلوبی کسب کند؟!

درست است که تمام ماجرا در این فیلم کوتاه مشخص نیست، اما شنیدن جملات توهمین‌آمیز از زبان یک مدیر مدرسه هیچ توجیهی ندارد و همین حرف‌ها کافی است تا او مورد بازخواست قرار دهند و پس از آن نیز مجازات سنگینی را برایش در نظر بگیرند. بدون شک، مدرسه باید جایی باشد که کودکان، بدون ترس از عقابت یا تحقیر بتوانند رشد کنند، اما وقتی مدیری به جای حمایت از دانش‌آموز، از قدرت خود برای تهدید و تحقیر استفاده می‌کند، این سؤال پیش می‌آید که آیا چنین افرادی شایسته مدیریت هستند؟!

آموزش و پرورش باید با جدیت و قاطعیت با چنین رفتارهایی برخورد کند. این ماجرا، تنها یک حادثه نیست؛ بلکه نمادی از مشکلات عمیق‌تری است که در برخی مدارس دولتی وجود دارد. اگر امروز با این رفتارها برخورد نشود، فردا شاهد تکرار آن خواهیم بود.

این ماجرا، باید رنگ هشدار می‌باشد برای همه. ما برای والدین، که حق دارند از حقوق فرزندانشان دفاع کنند، برای مدیران و معلمان، که باید بدانند مسئولیت‌شان تنها در آموزش خلاصه نمی‌شود، بلکه ساختن انسان‌هایی با کرامت و اعتماد به نفس است و برای مسئولان آموزش و پرورش، که باید نلسان دهند عدالت و انسانیت در رأس اولویت‌هایشان قرار دارد.

بی‌تردید هر کودک و نوجوان در این مرن و بوم، حق دارد در محیطی امن و حمایتگر تحصیل و رشد کند و هر مدیری، وظیفه دارد این محیط را مهیا سازد، نه آنکه با رفتارهایش، رویاهای کودکان را به کابوس تبدیل کند.

گزینه

جایگزینی کامل اقلام غذایی سالم با ناسالم در خطوط هوایی طی ۳ ماه آینده

مدیر دفتر بهبود تغذیه جامعه و وزارت بهداشت از برگزاری جلسه با شرکت‌های هواپیمایی به منظور بررسی چالش‌های جایگزینی اقلام غذایی سالم با ناسالم در هفته یا یاتی اسفند ماه خبر داد.

احمد اسماعیل زاده، مدیر دفتر بهبود تغذیه جامعه و وزارت بهداشت، درباره جایگزینی اقلام غذایی سالم با ناسالم در پروازها اظهار کرد: جلسات بین دفتر بهبود تغذیه جامعه و وزارت بهداشت با سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت‌های هواپیمایی به منظور جایگزینی اقلام غذایی سالم در شهریور ماه سال جاری به نتیجه رسید. بر این اساس، «آب گازدار»، «پوره‌های میوه یا سمنو» و «آبمیوه‌های صد درصد طبیعی» به ترتیب جایگزین «نوشابه‌های گازدار»، «ژله و دسر» و «کنکار و آبمیوه‌های ممنوعی» می‌شوند.

وی درباره زمان جایگزینی اقلام غذایی ناسالم با سالم توضیح داد: براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، شرکت‌های هواپیمایی موظف بودند از ابتدای دی ماه اقلام غذایی سالم را جایگزین اقلام غذایی ناسالم کنند. بررسی‌ها بیانگر این بود که برخی شرکت‌های هواپیمایی نسبت به جایگزینی اقلام سالم با ناسالم اقدام نکرده‌اند و برخی به صورت ۵۰ درصدی این جایگزینی را انجام داده‌اند. دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت، چرایی اجرا نشدن جایگزینی اقلام سالم با ناسالم را پیگیری و شرکت‌های هواپیمایی در پاسخ اظهار کرده‌اند به دلیل اینکه خریدهایی از قبل داشته‌اند، فرصتی برای جایگزینی اقلام سالم با ناسالم در اختیار آنها گیرد. مدیر دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت با بیان اینکه با جایگزینی اقلام غذایی سالم با ناسالم در پروازهای داخلی ادامه دارد، گفت: امروز جلسه‌ای با شرکت‌های هواپیمایی برگزار می‌کنیم تا با چالش‌های پیش‌روی این شرکت‌ها در زمینه جایگزینی اقلام سالم با ناسالم آشنا شویم. شرکت‌های هواپیمایی با تغییر اقلام غذایی در پروازها موافق هستند و این تغییرات به پیشنهاد آنها اعلام شده‌است. امجدآوریم که برنامه جایگزینی اقلام غذایی سالم با ناسالم طی دو سه ماه آینده به‌طور کامل اجرا شود. اسماعیل زاده گفت: در حال حاضر، «آب گازدار»، «پوره‌های میوه یا سمنو» و «آبمیوه‌های صد درصد طبیعی» به ترتیب جایگزین «نوشابه‌های گازدار»، «ژله و دسر» و «کنکار و آبمیوه‌های ممنوعی» می‌شوند، اما وزارت بهداشت جایگزینی سایر اقلام غذایی سالم با ناسالم در پروازها را نیز پیگیری می‌کند.

خبر کوتاه

■ رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت مخاطرات وضع هوا سازمان هواشناسی کشور گفت: با احتمال بالا می‌توانیم بگوییم سیلی گسترده مانند آنچه در سال ۹۸ اتفاق افتاد را در نوروز امسال نخواهیم داشت. آنچه ممکن است اتفاق بیفتد سیل‌های کوچک در اثر بارش‌های رگباری است که اینها از حالا قابل پیش‌بینی نیستند و دو یا سه روز پیش از وقوع می‌توانیم آنها را پیش‌بینی کنیم.

■ رئیس کمیته ایمنی ششورای شهیر تهران با تأکید بر اینکه باید به مسئله نشست آب در شبکه تهران توجه بیشتری شود، گفت: طبق آمارها از ۱۵ تا ۳۵ درصد هدر رفت آب در تهران گزارش شده‌است.

■ در حالی که بسیاری از دریاچه‌ها در سراسر جهان در حال کوچک‌شدن هستند، فالت ثبت شده در این تجربه خندان در چشمگیر دریاچه‌های خود به دلیل تغییر در بارش و ذوب یخبندان در اثر تغییرات اقلیمی است که پیامدهایی برای اکوسیستم‌ها(زیست‌بوم‌ها)، زیرساخت‌ها و سکونتگاه‌های انسانی به همراه خواهد داشت.